

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความในหนังสือ

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. พระราชบัญญัติ 6 ฉบับ ในความรับผิดชอบของ
กรมวิชาการเกษตร. กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย,
2547.

กรีนพีซ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, คู่มือจ่ายตลาด สำหรับซื้ออาหารปลอดภัยเอ็มโอ, ไม่ปรากฏ
สถานที่พิมพ์, 2548.

กษิตศ ดิษฐบรรจง, “การสร้างสิ่งมีชีวิต (พืช) ที่มีการดัดแปลงพันธุกรรม” , ใน เทคโนโลยีชีวภาพ
กับงานวิจัยด้านการเกษตร, รวบรวมและจัดพิมพ์โดยสำนักวิจัยและพัฒนา
เทคโนโลยีชีวภาพและนิวเคลียร์เทคนิค กรมวิชาการเกษตร กรุงเทพมหานคร : กรม
วิชาการเกษตร, 2540.

คณะกรรมการกลางด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ
แห่งชาติ. แนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ สำหรับการดำเนินงานด้าน
เทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่หรือพันธุวิศวกรรม. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี.เอ.ลีฟวิ่ง
จำกัด, 2547.

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. รายงานฉบับสมบูรณ์การศึกษา
สถานภาพของการดำเนินงานของประเทศไทยตามข้อตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม
ระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร : สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
ระหว่างประเทศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ,2546.

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนานโยบายพันธุ์วิศวกรรมและความปลอดภัยทางชีวภาพ
 คณะกรรมการนโยบายเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ. รายงานเรื่อง ข้อเสนอทางเลือก
 นโยบายพันธุ์วิศวกรรม และความปลอดภัยทางชีวภาพประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร :
 บริษัท พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด, 2547.

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนานโยบายพันธุ์วิศวกรรมและความปลอดภัยทางชีวภาพ
 คณะกรรมการนโยบายเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ. ข้อเสนอและนโยบายพันธุ์
 วิศวกรรมและความปลอดภัยทางชีวภาพของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพี.
 เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด, 2547.

เครือข่ายสิทธิภูมิปัญญาไทย. GMOs คืออะไร ทำไมไทยจึงต่อต้าน GMOs. กรุงเทพมหานคร :
 เครือข่ายสิทธิภูมิปัญญาไทย, 2542.

โครงการวิถิทรรศน์. GMOs : ชีวิตวิปริตพันธุ์. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์ พริ้นติ้งแอนด์พับ
 ลิชซิง จำกัด (มหาชน), 2542.

โครงการศึกษานโยบายด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
 สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 และสิ่งแวดล้อม. รายงานสถานภาพ GMOs ในประเทศไทยฉบับสมบูรณ์ พิมพ์ครั้งที่ 9.
 กรุงเทพมหานคร : โครงการศึกษานโยบายด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ศูนย์พันธุ์วิศวกรรม
 และเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ , 2544.

จักรกฤษณ์ ควรพจน์. GMO สงครามเทคโนโลยีชีวภาพ : การปฏิบัติครั้งที่สาม : สงคราม
 มนุษยชาติที่ไม่มีการประกาศ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด
 (มหาชน), 2545.

----- . ระบบทรัพย์สินทางปัญญาภายใต้ FTAs. กรุงเทพมหานคร : โครงการ WTO Watch, 2548.

-----และบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ บรรณาธิการ. สู่การปฏิรูปฐานทรัพยากร. (กรุงเทพ: โครงการยุทธศาสตร์นโยบายฐานทรัพยากร, 2546)

จุมพต สายสุนทร, กฎหมายระหว่างประเทศเล่ม 1 , พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ วิญญูชน, 2546.

ชนินทร์ เจริญพงศ์. ทางเลือกใหม่ของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 จีเอ็มโอ นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ สมัยใหม่. นนทบุรี : สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2548.

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2543.

นิรมล ยวนบุญย์, โจรสลัดพันธุกรรมในคราบบริษัทเมล็ดพันธุ์ข้ามชาติ, กรุงเทพมหานคร : เครือข่าย ประชาชนด้านโลกาภิวัตน์, 2545.

ประธาน ประเสริฐวิทยาการ. ทางเลือกใหม่ของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 จีเอ็มโอ : อาหาร ยาและ พันธุกรรมบำบัดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2543.

ปรินทร์ ชัยวิสุทธิทางกูร. จีเอ็มโอ. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้าของคุรุสภา, 2544.

พจน์ ปุษปาคม. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด. พระนคร :สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.

พิทยา ว่องกุล. เตือนภัยโลกไร้พรมแดนยุคทักษิณ-โลกาภิวัตน์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
สายธาร, 2547.

พิเชียร คุระทอง. ผ่าพืชแปลงพันธุ์. กรุงเทพมหานคร : มติชน, 2546.

เพ็ง เพ็งนิตติ, "ละเมิด" รวมคำบรรยายเนติบัณฑิต ภาค 1 สมัยที่ 59 ปีการศึกษา 2549 เล่มที่ 14,
กรุงเทพมหานคร : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2549.

ไพจิตร ปุญญพันธ์. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 9.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ, 2544.

พริตจ๊อฟ คาปรั้า. จุดเปลี่ยนแห่งศตวรรษ เล่ม 2 . แปลโดย พระประชา ปสนนธมโม และคณะ,
พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพฯ: เม็ดทรายพริ้นติ้ง, 2543.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขานิติศาสตร์. เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายสิ่งแวดล้อม.
นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์. เอกสารการสอนชุดวิชา
นิเวศวิทยาและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (ปรับปรุงครั้งที่ 1) กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.

มูลนิธิบัณฑิตสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. GMOs มหัศจรรย์หรือมหันตภัย
ของสหัฐวรรษ. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิบัณฑิตสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่ง
ประเทศไทย, 2543.

มูลนิธิสืรายไยแผ่นดิน , ข้าวอินทรีย์, กรุงเทพมหานคร : บริษัทที่ ซี จี พรินต์ติ้ง จำกัด, 2546.

ยรรยง พวงราช. คำอธิบายกฎหมายสิทธิบัตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2542.

-----."กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา" ใน รวมคำบรรยายเนติบัณฑิต ภาค 1 สมัยที่ 59 ปีการศึกษา 2549 เล่มที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2549.

ยศ ดันติสมบัติ. ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เชียงใหม่ : นพบุรีการพิมพ์, 2542.

ราชบัณฑิตยสถาน. ศัพท์วิทยาศาสตร์อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 5 (แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน, 2546.

วชิรา สารฤทธิ์. GMOs ในพืชไร่. ออยุธยา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, 2548.

วลัยพร พิริยะพันธ์ และ สุกัญญา นุ่นสังข์. Genetically modified organisms. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายบริการข้อมูล สถาบันอาหาร, 2542.

วิฑูรย์ ปัญญากุล และ เจษณี สุขจิรัตติกาล. สถานการณ์เกษตรอินทรีย์ไทย เกษตรอินทรีย์โลก. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสืรายไยแผ่นดิน, 2546.

วิสุทธิ์ ไบไม้. วิวัฒนาการ มนุษย์ และความหลากหลายทางชีวภาพ รวมบทความวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทจิรวัดน์ เอ็กซ์เพรส จำกัด, 2545.

----- , จักรกฤษณ์ ควรวพจน์ , วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ , บัณฑิต เศรษฐศิริโรจน์ , ลงนามเพื่อล้ม
สลายข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับผลกระทบต่อทรัพยากรชีวภาพ สิทธิเกษตรกรและภาค
เกษตรกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการจัดงานเกษตรยั่งยืน, 2547.

ศิริพร สิทธิประณีต. “พันธุ์วิศวกรรม : ปฏิบัติการเบื้องต้น”. กรุงเทพมหานคร : ส.วิชาญการพิมพ์,
2531.

ศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. พิธีสาร
คาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี.เอ.ลีฟวิ่ง
จำกัด, 2544.

ศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งชาติ. รายงานพิเศษ เรื่อง สถานภาพและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการวิจัย
และพัฒนาพืชดัดแปลงพันธุกรรมในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี.เอ.ลีฟ
วิ่ง จำกัด, 2547.

----- ศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร:ศูนย์
พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ, 2547.

สิทธิกร นิพนยะ บรรณาธิการ. รัฐบาลควรมีจุดยืนในการเจรจาการค้าทวิภาคีกับสหรัฐอเมริกา
อย่างไร? พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : เฟื่องฟ้า พรินติ้ง, 2547.

สิทธิพล วิบูลย์ธนากุล. GMOs ภายใต้ระเบียบเศรษฐกิจระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร :
เฟื่องฟ้า พรินติ้ง, 2547.

สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. การบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2542.

----- . รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์รักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2545.

สุรวิธ วรณไกรโรจน์, รายงานฉบับสมบูรณ์เรื่องนโยบายสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม,
กรุงเทพมหานคร : โครงการศึกษานโยบายด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ศูนย์พันธุวิศวกรรม
และเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ, 2548.

สุขุม ศุภนิตย์. คำอธิบายกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

สังคม คุณคนากรสกุล , รายงานฉบับสมบูรณ์ การรับรู้ ความเข้าใจ การยอมรับต่อพืชและสัตว์ที่
ดัดแปรพันธุกรรม จัดทำโดยสังคม คุณคนากรสกุล: เสนอต่อ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและ
เทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ 20 มีนาคม 2547 , ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ , 2547.

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, จีเอ็มโอนวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่, นนทบุรี :
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, 2548.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ความหลากหลายทางชีวภาพของ
ประเทศไทย Thailand's Biodiversity. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2546.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ. รายงานกรอบงานแห่งชาติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพของประเทศไทย.

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี.พรินติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2543.

..... อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ คิดในระดับโลกทำ ในระดับประเทศ. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2539.

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ. ระเบียบสหภาพยุโรปฉบับใหม่เกี่ยวกับ GMOs : แนวทางในการปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ. กรุงเทพมหานคร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ, 2547.

สำนักงานศาลยุติธรรม, รวมคำพิพากษาศาลฎีกา ปี พ.ศ. 2537 เล่มที่ 10, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ชวนพิมพ์, 2538.

สำนักงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร. พัฒนาการเกษตรไทยยุคเทคโนโลยีชีวภาพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ, 2543.

สุขุม ศุภนิธย์. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ, 2543.

หยุด แสงอุทัย. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

อาคม ศรีทับทิม. ประมวลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเกี่ยวกับพืชตัดต่อพันธุกรรม. กรุงเทพมหานคร : กรมการค้าต่างประเทศ, 2542.

วิทยานิพนธ์

คนาริปี ทองรวีวงศ์. “องค์การการค้าโลกกับมาตรการให้ติดฉลากเพื่อควบคุมสินค้าตัดแต่งพันธุกรรม.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

จตุพร ไชยันโต. “โอกาสและศักยภาพของสินค้า GMOs ในประเทศไทย.” การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.

จรุณวิทย์ วิภาวิน. “มาตรการทางกฎหมายของไทยในการคุ้มครองการเกษตรจากการปนเปื้อนของพืชตัดต่อพันธุกรรม.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

จิราวัลย์ คชฤทธิ์. “องค์การการค้าโลก กับการใช้มาตรการฝ่ายเดียวเพื่อคุ้มครองทรัพยากรร่วมของโลก: ศึกษากรณีสหรัฐอเมริกาห้ามนำเข้ากุ้ง และผลิตภัณฑ์จากกุ้งจากประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

นุจรีย์ แก้วปาน. “พืชตัดแต่งพันธุกรรมกับกฎเกณฑ์การค้าขององค์การการค้าโลก.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.

ปัญญา สุทธิบดี. “การเรียกร้องค่าเสียหายในคดีสิ่งแวดล้อมศึกษาเฉพาะกรณีเอกชนเป็นผู้เสียหาย.” งานวิจัยหลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง วิทยาลัยการยุติธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม, 2544.

ปัญญพร โกศลกิตติวงศ์ “ความรับผิดชอบแห่งของผู้ก่อมลพิษในคดีสิ่งแวดล้อม.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

พรณพร โสรัถยาทร. “มาตรการทางกฎหมายของไทยในการคุ้มครองผู้บริโภคจากผลิตภัณฑ์ที่ได้จากพืชตัดต่อทางพันธุกรรม”, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

บทความ

กรีนพีซ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้. “เพอร์ซี ซไมเซอร์ แพ็คดีมอนซานโต้ เกษตรกรแคนาดาเสียสิทธิ์ปฏิเสธพืชจีเอ็มโอ.” สารคดี 19. (มิถุนายน 2547) : 26.

โกสุม จันทศิริ. “สิ่งมีชีวิตปรับปรุงพันธุ์ (GMOs).” วารสารวิทยาศาสตร์ 58. (มีนาคม-เมษายน 2547): 129.

เขตไท ลังการ์พินธุ์. “การวิเคราะห์กฎหมาย นโยบาย และมาตรการต่างๆ ของประเทศไทย เกี่ยวข้องกับ GMOS (1).” มติชนสุดสัปดาห์ 24. (10 กันยายน 2547) : 30.

----- . “การวิเคราะห์กฎหมาย นโยบาย และมาตรการต่าง ๆ ของประเทศไทย เกี่ยวข้องกับ GMOS (2).” มติชนสุดสัปดาห์ 24. (17 กันยายน 2547) : 37.

----- . “การวิเคราะห์กฎหมาย นโยบาย และมาตรการต่าง ๆ ของประเทศไทย
เกี่ยวข้องกับ GMOS (ตอนจบ).” มติชนสุดสัปดาห์ 24. (24 กันยายน 2547) : 30.

----- . “ความรับผิดฐานละเมิดโดยเด็ดขาด (Strict liability) ของกฎหมายสิ่งแวดล้อม
อังกฤษเปรียบเทียบกับกรณีของประเทศไทย.” วารสารนิติศาสตร์ 30. (กันยายน
2543) : 409 – 414.

ไคลฟ์ เจมส์. “รายงานสรุปสถานการณ์ทั่วโลกในการปลูกพืชตัดแปรพันธุกรรมหรือจีเอ็มเป็น
การค้าในปี 2547.” ข่าวสารศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีชีวภาพและความปลอดภัยทาง
ชีวภาพ 4. (กุมภาพันธ์ 2548) : 3.

จักรกฤษณ์ ควรพจน์. “กฎหมายลักษณะเฉพาะเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพและส่งเสริม
ภูมิปัญญาท้องถิ่น.” บทบัญญัติ 56. (กันยายน 2543) : 26 – 68.

----- . “รูปแบบของกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชสำหรับประเทศกำลังพัฒนา.” วารสาร
นิติศาสตร์ 28. (มีนาคม 2541) : 1 – 36.

เจนนิเฟอร์ แอคเคอร์แมน. “อาหารดัดแปลงพันธุกรรม ดัดแปลงไปอย่างไร.” National
Geographic 2. (พฤษภาคม 2545) : 58 – 93.

ทศพล พรพรหม, “พืชตัดแปรพันธุกรรมด้านทานสารกำจัดวัชพืช”, ข่าวสารศูนย์ข้อมูล
เทคโนโลยีชีวภาพและความปลอดภัยทางชีวภาพ 3. (กรกฎาคม 2547) : 8.

น้ำทิพย์ พิรณฤทธิ์. “การเคลื่อนย้ายยีนส์ในพืชตัดแปรพันธุกรรม : กรณีศึกษาของมะละกอดัดแปร
พันธุกรรม.” ข่าวสารศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีชีวภาพและความปลอดภัยทางชีวภาพ 3.
(กรกฎาคม 2547) : 3 – 5.

น้ำแท้ มีบุญส้าง. “การนำรูปแบบการดำเนินคดีแบบกลุ่ม (Class Action) มาใช้ในคดีสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย.” บทบัญญัติ 61. (มีนาคม 2548) : 20 – 75.

นันทน อินทนนท์. “กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช : แนวความคิดและบทวิเคราะห์.” บทบัญญัติ 60. (ธันวาคม 2547) : 197 – 229.

บริษัทศูนย์วิจัยกสิกรรมไทยจำกัด. “ติดฉลากจีเอ็มโอ: ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมอาหาร.” กระแสรศน์ 7. (28 มิถุนายน 2544).

บุญญานารถ นาถวงษ์. “ยื่นด้านทานสารปฏิชีวนะในพืชดัดแปรพันธุกรรม ปัจจุบัน...อนาคต...” ข่าวสารศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีชีวภาพและความปลอดภัยทางชีวภาพ 2. (กรกฎาคม 2545) : 9 – 10.

----- . “ทำไมพืชดัดแปรพันธุกรรมจึงด้านทานโรคได้”, ข่าวสารศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีชีวภาพและความปลอดภัยทางชีวภาพ 1. (ธันวาคม 2544) : 6.

พิสสุวรรณ เจียมสมบัติ, “เทคโนโลยีชีวภาพกับการเกษตรของไทย”, ข่าวสารศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีชีวภาพและความปลอดภัยทางชีวภาพ 1. (ธันวาคม 2543) : 7.

วันชัย ดันติวิทยาพิทักษ์. “ตามหาพืชจีเอ็มโอแบบไทย ๆ.” สารคดี 16 (พฤศจิกายน 2544): 50-83
ศิริวรรณ บุรีคำ, “พืชทนเค็ม”, ข่าวสารศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีชีวภาพและความปลอดภัยทางชีวภาพ 1. (ธันวาคม 2544) : 8.

ศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีและความปลอดภัยทางชีวภาพ. “จีเอ็มโอ GMOs.” วารสารวิทยาศาสตร์ 58. (มีนาคม-เมษายน 2547): 130 – 132.

เศรษฐบุตร อิทธิธรรมวินิจ. “การบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการปลดปล่อยสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมสู่สิ่งแวดล้อม.” วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 30. (กันยายน-ธันวาคม 2547): 52 – 65.

สมชาย รัตนชื่อสกุล. “โจรสลัดชีวภาพ (Bio-piracy): ที่มา ปัญหา และแนวทางสำหรับประเทศไทย ตามกรอบความตกลงทริปส์.” 33. นิติศาสตร์ (มีนาคม 2546) : 98 – 126.

----- . กฎหมายเฉพาะ (*sui generis*) สำหรับการคุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรมพืช (Sui Generis for Protection of Plant Genetic Resources) นิติศาสตร์ 34. (มีนาคม 2547) : 20 – 46.

เสาวนีย์ ธรรมสฤติ. “เหตุผลที่ต้องต่อต้านพืช GMO.” มติชนสุดสัปดาห์ 24. (17 กันยายน 2547) :28.

อรประไพ คชนันทน์, “การประเมินความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์อาหารจากพืชจำลองพันธุ์”, ข่าวสารศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีชีวภาพและความปลอดภัยทางชีวภาพ 1. (มีนาคม 2544) : 6.

อวยพร แต่ชูตระกูล. “เกษตรกรฮาวายเตือนภัยมะละกอจีเอ็มโอ.” โลกสีเขียว 11. (กันยายน-ตุลาคม 2546) : 59 – 62.

----- . “พืชจีเอ็มโอ...เมล็ดพันธุ์แห่งความขัดแย้ง คำเตือนจากวีรบุรุษชาวนาชื่อเพอร์ซี่ ชไมเซอร์.” โลกสีเขียว 10. (พฤษภาคม-มิถุนายน 2545) : 24 – 28.

เอกสารอื่น ๆ

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. “ทำที่ประเทศไทยต่อกรณี GMOs” เอกสารการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ทำที่ประเทศไทยต่อกรณี GMOs วันจันทร์ที่ 27 กันยายน 2542.

กรุงเทพธุรกิจ. “ทำไม “ไม่เอา” มะละกอจีเอ็มโอ บทเรียนจากฮาวาย”. กรุงเทพธุรกิจ (4 กันยายน 2547) : 5.

ชาตรี เจริญศิริ. “เปิดเสรี GMO ผู้บริโภคจะรู้เท่าทันหรือไม่?”. มติชนรายวัน (7 กันยายน 2547) : 6.

คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา. การสัมมนาเรื่อง “นโยบายเทคโนโลยีชีวภาพ – จีเอ็มโอ ของประเทศไทย” วันจันทร์ ที่ 11 มีนาคม 2545.

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. “การเสวนาเรื่อง มิติใหม่กฎหมายสิ่งแวดล้อม 2535” วันพุธ ที่ 12 ตุลาคม 2535.

นวนน้อย ตีรรัตน์. “เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยเรื่องจีเอ็มโอ”. มติชนรายวัน 24 (20 ตุลาคม 2547) : 6.

ประชาชาติธุรกิจ , “ทรัพย์สินทางปัญญา ใน FTA สหรัฐฯเปิด GMOs-TRIPS Plus คอลัมน์ FTA UPDATE” ประชาชาติธุรกิจ (วันที่ 03 พฤษภาคม 2547) : 14.

ผู้จัดการรายสัปดาห์. “จีเอ็มโอ อาวุธยึดประเทศไทย.” ผู้จัดการรายสัปดาห์ (25 กันยายน 2543) : 1.

มติชนรายวัน, “รังสีอำมหิต “จีเอ็มโอ” แคว่ส่งสัญญาณทดลองปลูก กระเทียมส่งออกผลไม้ทันตา”,
มติชนรายวัน (6 กันยายน พ.ศ. 2547) : 20.

ยศ ตันติสมบัติ, “อาหาร อำนาจอธิปไตย กับการยึดครองพันธุ์พืช : ร้อยแปดวิถีทัศน์ จุดประกาย
 ปรัชญา”, หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (27 กันยายน พ.ศ. 2547) : 20.

ศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพ, ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ สำนักนโยบายและ
 แผนสิ่งแวดล้อม ,สถาบันทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ กรม
 วิชาการเกษตร และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. “รายงานการประชุม
 วิชาการ เรื่อง ความปลอดภัยทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม” 12 – 13
 กุมภาพันธ์ 2545.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2549.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง.

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.

พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522.

พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542.

พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535.

พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544.

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535.

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540.

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542.

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ 3 ประกาศ ณ วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549.

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 3 เมษายน 2544.

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 10 สิงหาคม 2547.

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 31 สิงหาคม 2547.

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 4 มกราคม 2548.

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 21 มิถุนายน 2548.

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 19 กรกฎาคม 2548.

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 16 สิงหาคม 2548.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549.

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรื่องกำหนดพืช ศัตรูพืชหรือพาหะจากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่ง
ต้องห้าม ข้อยกเว้นและเงื่อนไข พ.ศ.2537.

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับขออนุญาตนำเข้า หรือนำผ่านซึ่ง
สิ่งต้องห้ามตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 ลงวันที่ 20
กรกฎาคม 2537.

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับขออนุญาตนำเข้าหรือนำผ่านซึ่ง
สิ่งต้องห้ามตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2544 ลงวันที่ 7
มีนาคม 2544.

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับขออนุญาตนำเข้า หรือนำผ่านซึ่ง
สิ่งต้องห้ามตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2544 ลงวันที่ 14
ตุลาคม 2546.

ประกาศกรมวิชาการเกษตรเรื่อง การรับรองพืชที่ปลูกในประเทศไทยเป็นพืชที่ไม่ได้รับการติดต่อ
สารพันธุกรรม พ.ศ. 2543 ลงวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2543.

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง ขอให้แนบหนังสือรับรองจากประเทศผู้ส่งออกเมล็ดพันธุ์พืชที่นำเข้าว่ามีใช้พืชดัดแปลงพันธุกรรม ลงวันที่ 7 มกราคม 2543.

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การนำส่วนขยายพันธุ์พืชรวมทั้งเมล็ดพันธุ์เข้ามาในราชอาณาจักร โดยขอให้แนบหนังสือรับรองจากประเทศผู้ส่งออกว่าเป็นส่วนขยายพันธุ์พืชที่มีใช้พืชดัดแปลงพันธุกรรม ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2543.

ประกาศกรมวิชาการเกษตรเรื่อง การนำเมล็ดพันธุ์พืชเข้ามาในราชอาณาจักรโดยขอให้แนบหนังสือรับรองจากประเทศผู้ส่งออกว่าเป็นเมล็ดพันธุ์พืชที่มีใช้พืชที่ได้รับการติดต่อสารพันธุกรรม ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2543.

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ 3 พฤศจิกายน 2549.

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภาวันพุธที่ 23 มีนาคม 2548.

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี คณะที่ 54 พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตรนายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภาวันจันทร์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544.

คำกล่าวรายงาน “การประชุมสมัชชาเกษตรกรอินทรีย์แห่งชาติ” โดยนายจาตุรนต์ฉายแสง รองนายกรัฐมนตรี เสนอต่อ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2547 เวลา 09.30 น. ณ พิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ อำเภอดอยหลวง จังหวัดปทุมธานี.

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการเกษตรอย่างยั่งยืน และคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2548.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2543.

แนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ สำหรับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีชีวภาพ สมัยใหม่หรือพันธุวิศวกรรม.

มติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ครั้งที่ 5/2542 วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2542.

มติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2546 วันที่ 23 ธันวาคม 2546.

มติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2547 วันศุกร์ที่ 20 สิงหาคม 2547.

คำสั่งกระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ที่ 310 / 2547 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2547.

แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ,กรณีปัญหาการแพร่กระจายของมะละกอดัดแต่งพันธุกรรมในสิ่งแวดล้อมและนโยบายของไทยเรื่องจีเอ็มโอ ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2548.

แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ,ปัญหาหลุดรอดและแพร่กระจายของมะละกอ
ตัดแต่งพันธุกรรมไปในสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 5 กันยายน 2548.

แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ,เรื่องการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการปนเปื้อน
มะละกอตัดแต่งพันธุกรรมในสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 27 สิงหาคม 2547.

Directive 2001/18/EC on the deliberate release into the environment of GMOs, [2001].

Regulation (EC) 1829/23 on genetically modified food and feed.

Books

Burrows, Beth. "Patents, Ethics and Spin" Tokar, Brian. Editor. Redesigning Life. London:
Zed Books Ltd., 2001.

Crucible Group. People, Plant and Patents. Ottawa: International Development Research
Centre, 1994.

Justine Thornton , Silas Beckwith. Environmental Law. London : Sweet & Maxwell
Limited, 2004.

Sarad R. Parekh. The GMO handbook : genetically modified animals, microbes and
plants in biotechnology. Totowa, N.J. : Humana Press, 2004.

The Royal Society , Genetically modified plants for food use and human health — an update , Kent : Conquest Litho Ltd , 2002.

Other Materials

Elias P. 2006. California growers fear biotech rice threat. Washington Post. 15 October, 2006. <<http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/10/15/AR2006101500465.html>> 28 July 2008.

Greenpeace. "The Conflict." <<http://www.percyschmeiser.com/conflict.htm>>. 28 July 2008.

Greenpeace. "Monsanto wins right to Genetic Pollution." <<http://www.greenpeace.com>>. 28 July 2008.

Weiss, R. 2006. Firm Blames Farmers, 'Act of God' for Rice Contamination. Washington Post. 22 November, 2006 <<http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/11/21/AR2006112101265>> 28 July 2008.

World Health Organization, "20 QUESTIONS ON GENETICALLY MODIFIED (GM) FOODS ." <<http://www.biotech.or.th/web/db/attach/rad944A5.pdf>> 19 September 2008.

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

กรมวิชาการเกษตร. "ขั้นตอนการขออนุญาตนำเข้าพืชที่ได้รับการตัดแต่งสารพันธุกรรม." <<http://www.doa.go.th/learning/introduction/intro4.html>>. 19 มิถุนายน 2551.

กรมวิชาการเกษตร. “ขั้นตอนการนำเข้าพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม (ได้รับอนุญาตแล้ว).”
<<http://www.doa.go.th/learning/introduction/intro5.html>>. 19 มิถุนายน 2551.

กรมวิชาการเกษตร. “ขั้นตอนการศึกษาทดลองพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม.”
<<http://www.doa.go.th/learning/introduction/intro6.html>>. 19 มิถุนายน 2551.

กรีนพีชประเทศไทย. “พบอีกมะละกอจีเอ็มโอผิดกฎหมายใน 3 จังหวัดภาค
อีสาน.” <<http://www.greenpeace.org>>. 28 กรกฎาคม 2551.

กรีนพีชเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. “พันธกิจของกรีนพีช เอเชียตะวันออกเฉียง
ใต้.” <<http://www.greenpeace.org/seasia/th/about>>. 28 กรกฎาคม 2551.

กรีนพีช เอเชียตะวันออกเฉียงใต้. “คู่มือจ่ายตลาด สำหรับซื้ออาหารปลอดจีเอ็มโอ พิมพ์เมื่อ
เมษายน 2545.” <http://www.deqp.go.th/news_pr/index_newspr_tips.html>. 28
กรกฎาคม 2551.

กรีนพีชเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. “ตลาดข้าวโลกประกาศจุดยืน “ไม่เอา” จีเอ็มโอ กรีนพีชนี้กำลัง
สมาคมผู้ส่งออกข้าวและเกษตรกรย้ำ “ประเทศไทยต้องปลอดจีเอ็มโอ” <[http://www.
greenpeace.org/seasia/th/news/865389](http://www.greenpeace.org/seasia/th/news/865389)>, 19 มิถุนายน 2551.

กรีนพีชเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, “ทำไม “ไม่เอา” มะละกอจีเอ็มโอ”, <[http://202.44.
55.51/nogmo_org/ documents/why _no_papaya_gmo.pdf](http://202.44.55.51/nogmo_org/documents/why_no_papaya_gmo.pdf)> น.2 , 19 มิถุนายน
2551.

กรีนพีชเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, “มะละกอจีเอ็มโอ – พืชผิดธรรมชาติ”, <[http://202.44
55.51/nogmo org/documents/science_briefing_thai1.pdf](http://202.44.55.51/nogmo_org/documents/science_briefing_thai1.pdf)>, 19 มิถุนายน 2551.

ข่าวสดออนไลน์ วันที่ 16 พฤษภาคม 2549 “3 ปีไร้ประสิทธิภาพ กฎกติกาติดฉลากจีเอ็มโอ” <http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=2 &s_id=9 8 &d_id =97>
19 มิถุนายน 2551.

ข่าวสดออนไลน์, “ศาลยกฟ้องกรีนพีซคดีมะละกอจีเอ็มโอ” ข่าวสด (วันที่ 16 กันยายน 2549) : 15.

กรีนพีซเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. “ศาลพิพากษายกฟ้องกรีนพีซเปิดโปงมะละกอจีเอ็มโอปนเปื้อนทั่วประเทศ” <<http://202.44.55.51/nogmo.org/modules.php?name=news&op=View &newsid=65>>, 19 มิถุนายน 2551.

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนานโยบายพันธุวิศวกรรมและความปลอดภัยทางชีวภาพ คณะกรรมการนโยบายเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ. “รายงานเรื่อง “ข้อเสนอทางเลือกนโยบายพันธุวิศวกรรม และความปลอดภัยชีวภาพประเทศไทย (2547).” <<http://www.biotec.or.th/web/db/attach/rad732DB.pdf>>. 19 มิถุนายน 2551.

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนานโยบายพันธุวิศวกรรมและความปลอดภัยทางชีวภาพ. รายงานเรื่อง “ข้อเสนอทางเลือกนโยบายพันธุวิศวกรรมและความปลอดภัยทางชีวภาพของประเทศไทย”. <www.biotec.or.th/Document/W-Thai/gmo/1-2.pdf >, 25 กันยายน 2551.

เดชา ศิริภัทร มะละกอ. “ถั่วจะถึงกาลมรณะของพันธุกรรมไทย.” <http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=2&s_id=53&d_id=53&page=1>. 25 กรกฎาคม 2551.

ดำริ ถาวรมาศ. “เกษตรอินทรีย์คืออะไร.” <<http://www.doa.go.th/th/ShowArticles.aspx?id=654>>. 19 มิถุนายน 2551.

บรรพต ฌ ป้อมเพชร และชาลินี คงสวัสดิ์. สถานภาพปัจจุบันของการทดสอบภาคสนามของพืช
ดัดแปลงทางพันธุกรรมเพื่อการวิจัยในประเทศ. <[http://biosafety.biotec.or.th/web
/db/attach/rad6D8CE.pdf](http://biosafety.biotec.or.th/web/db/attach/rad6D8CE.pdf)>. 19 มิถุนายน 2551.

บัณฑูร เศรษฐศิโรตม์. “จีเอ็มโอกับสิทธิบัตร เรื่องน่ากลัวที่คนไทยต้องรู้.” <[http://www.biothai.
net/autopage1/show_page.php?t=2&s_id=34&d_id=34&page=1](http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=2&s_id=34&d_id=34&page=1)>. 25 กรกฎาคม
2551.

บัณฑูร เศรษฐศิโรตม์: “สิทธิเกษตรกรกับการอนุรักษ์พัฒนาพันธุกรรม”, <[http://www.biothai.net/
autopage1/show_page.php?t=17&s_id=7&d_id=7](http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=17&s_id=7&d_id=7)>, 25 กรกฎาคม 2551.

ไบโอไทย, “กรีนพีซฟ้องศาลปกครองกรมวิชาการเกษตรปล่อยมะละกอจีเอ็มโอแพร่กระจาย”
”, <http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=2&s_id=191&d_id=191>,
19 มิถุนายน 2551.

ไบโอไทย “นักวิทยาศาสตร์อเมริกัน เตือนภัยมะละกอจีเอ็มโอยังไม่ปลอดภัย”,
<http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=2&s_id=63&d_id=63>,
25 กรกฎาคม 2548.

ไบโอไทย, “สถานภาพการปนเปื้อนพืชจีเอ็มโอ” <[http://www.biothai.net/
autopage1/show_page.php?t=2&s_id=132&d_id=132](http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=2&s_id=132&d_id=132)>, 19 มิถุนายน 2551.

ไบโอไทย, “องค์กรความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาไทย หรือ เครือข่ายสิทธิภูมิปัญญาไทย
(BIOTHAI)”, <http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=1&s_id=4&d_id=6>, 19 มิถุนายน 2551.

ผู้จัดการรายวัน. “ท้วง'ราชบัณฑิตยสถาน'บัญญัติศัพท์จีเอ็มโอเพี้ยน (หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ฉบับวันที่ 13 ธ.ค.44).“ <<http://rdd.mcot.net/np/44/12/13/86.htm>>. 19 มิถุนายน 2551.

ผู้จัดการรายวัน. “ราชบัณฑิตฯ ชี้ไม่ได้มีนจีเอ็มโอ ยืนยันคำว่า 'ดัดแปร' ถูกต้อง (หนังสือพิมพ์ ผู้จัดการรายวันฉบับวันที่ 14 ธ.ค.44). “ <<http://rdd.mcot.net/np/44/12/14/71.htm>>. 19 มิถุนายน 2551.

ผู้จัดการออนไลน์ ฉบับวันที่ 20 กันยายน 2547. “38 จ.เสี่ยงมะละกอGMOตรวจพบเพิ่ม 40ตัวอย่าง.” <<http://www.thaiday.com/Home/ViewNews.aspx?NewsID=9470000055423>>. 19 มิถุนายน 2551.

ผู้จัดการออนไลน์ฉบับวันที่ 24 สิงหาคม 2547. “มือบด้าน “จีเอ็มโอ” บุกทำเนียบ ชูแก้วไม่เปลี่ยนใจ ลูกสื่อทั่ว ปท.” <<http://www.manager.co.th/Science/ViewNews.aspx?NewsID=9470000042433>> 19 มิถุนายน 2551.

ผู้จัดการออนไลน์ฉบับวันที่ 24 สิงหาคม 2547. “แม้เตือนเสี่ยงวิจารณ์ ย้ำคุมปลูก “พืชจีเอ็ม” ยึดหลัก วิทยาศาสตร์.” <<http://www.manager.co.th/Science/ViewNews.aspx?NewsID=9470000041833>> .26 กรกฎาคม 2551.

ผู้จัดการออนไลน์ ฉบับวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2547. “NGOs ด้านปลูกมะละกอ GMOs เฝ้าการค้า จี๊รัฐ ยุติทดลองปลูกหามาตรการป้องกัน.” <<http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=4792063032387>>. 28 กรกฎาคม 2551.

ผู้จัดการออนไลน์ ฉบับวันที่ 21 มกราคม 2550, “สถานการณ์พืชจีเอ็มโอโลก : 10 ปีกับการปฏิเสฐที่ต่อเนื่อง”, <<http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9500000007637>>, 19 มิถุนายน 2551.

พีรเดช ทองอำไพ. “แนวทางการวิจัยเสริมยุทธศาสตร์ครัวโลก.” <http://www.trf.or.th/tips/x.asp?Art_ID=25>. 19 มิถุนายน 2551.

มติชนรายวัน. “เสนอคำแปล'จีเอ็มโอ'ใหม่'สิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม'(มติชน 15 ธ.ค.44).” <<http://rdd.mcot.net/np/44/12/15/48.htm> >. 19 มิถุนายน 2551.

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค. “องค์กรผู้บริโภคควอนไม่เอาจีเอ็มโอในงาน ”การกำหนดกติกาความปลอดภัยด้านอาหาร” <http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=2&s_id=52&d_id=52&page=1>. 25 กรกฎาคม 2551.

วิฑูรย์ ปัญญากุล “คนไทยกำลังบริโภคอาหารดัดแปลงพันธุกรรม” <http://www.biothai.net/autopage1/show_page.php?t=24&s_id=11&d_id=11&page=1>, 25กรกฎาคม 2551.

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ. “กฎระเบียบเกี่ยวกับ GMOs ในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป (EU).” <[http://www.biotech.or.th/web/db/attach/rad7AD59 .pdf](http://www.biotech.or.th/web/db/attach/rad7AD59.pdf)>.25 กรกฎาคม 2551.

สมคิด ดิสถาพร. “เกษตรอินทรีย์...กับความเข้าใจของสาธารณชน.” <<http://www.doa.go.th/th/ShowArticles.aspx?id=1590>>. 19 มิถุนายน 2551.

สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร. “มะละกอ จีเอ็มโอ (GMOs) บทเรียนจากฮาวายสู่เกษตรกรไทย.” <<http://sakonnakhon.doae.go.th/nanasara10.htm>>. 25 กรกฎาคม 2551.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับองค์กรความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาไทย, “สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการและรับฟังความเห็นเรื่อง กรอบงานนโยบายด้านความปลอดภัยทางชีวภาพแห่งชาติวันที่ 25 ตุลาคม 2549 ณ ห้องแคทลียา โรงแรมรามาร์คเกอร์เด็นส์ กรุงเทพฯ,” <<http://bchthai.onep.go.th>>, 19 มิถุนายน 2551.

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ห้องปฏิบัติการดีเอ็นเอเทคโนโลยี, “DNA Fingerprinting Service (DFS)” ,<<http://dnatec.kps.ku.ac.th/new-dnatec2/service/finger.cgi?subject=figure/finger%20bar>>, 19 มิถุนายน 2551.

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ห้องปฏิบัติการดีเอ็นเอเทคโนโลยี, “อัตราค่าบริการ” ,<<http://dnatec.kps.ku.ac.th/new-dnatec2/service/pricelist.cgi?subject=pricelist%20bar&lang=>>>, 19 มิถุนายน 2551.

สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. “หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขที่ สศ 0001/821 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2548 เรียนนายกรัฐมนตรี เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เกี่ยวกับ”สิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม (Genetically Modified Organisms : GMOs) .” <http://www.nesac.or.th/NESAC_New/opinion/200507050109_img.pdf>. 25 กรกฎาคม 2551.

องค์กรไอซ่า (ประเทศไทย) . “การเติบโตของพืชเทคโนโลยีชีวภาพทั่วโลกสูงขึ้นจนเกือบทำลายสถิติที่บันทึกไว้.” <http://www.isaaa.org/kc/CBTNews/press_release/briefs32/News_release/Thai.pdf>. 19 มิถุนายน 2551.

องค์การอนามัยโลก. “20 คำถามเกี่ยวกับอาหาร GM.” แปลโดย ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ. <<http://www.biotec.or.th/web/db /attach/rad28D5E.pdf>>.
25 กรกฎาคม 2551.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

<<http://www.nogmo.org>>

<<http://www.biothai.net>>

<<http://www.consumerthai.org>>

<<http://www.thaiann.net>>

<<http://policy.biotec.or.th>>

<<http://www.greenpeace.com>>

<<http://www.truefood.org>>

<<http://www.thaialienspecies.com>>

<<http://www.bdmthai.com>>

<<http://www.oepp.go.th>>

<<http://www.truefood.org>>

<<http://www.chm-thai.onep.go.th>>

<<http://www.kasikornresearch.com>>

<<http://www.dmh.go.th>>

<<http://www.safetybio.com>>

<<http://www.nidambe11.net>>

<<http://www.thailandwto.org>>

<<http://www.ftawatch.org>>

<<http://www.nesac.or.th>>